U IME ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA TEJEMUMA

(upravljanja prema zemlji, prašini, sebe; obraćanja sebe na zemlju, prašinu - korišćenje zemlje, prašine da se njom potare lice i ruke pred molitvu u slučaju kada se ne može naći ni dobiti voda, za čišćenje, a to će se nazivati i prevoditi izrazom):

- ČIŠĆENJA ZEMLJOM

Govor Allaha, uzvišen je On, (u kojem se propisuje čišćenje zemljom u Kur'anu) je: "..... pa niste našli vode, pa upravite se (obratite se) lijepoj (čistoj) površini (zemlje), pa potarite vaša (tj. svoja) lica i vaše ruke (prašinom) od nje .....".

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, rekao je: izvijestio nas je Malik od Abdurahmana, sina Kasima, od njegova oca, od Aiše, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekla je:

Izašli smo sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u nekom (od) njegovih putovanja, (tako) da kada smo bili u (mjestu) Bejda'u ili Zatul-Džejšu, prekinuo se moj đerdan (ogrlica). Pa se zadržao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, na njegovu traženju, a zadržali su se (i) ljudi s njim, a nisu na vodi (tj. a nisu imali vode). Pa su došli ljudi k Ebu Bekjru Veleistinitom pa su rekli: "Zar ne vidiš (tj. ne obraćaš pažnje) ka (onome) šta je napravila Aiša, podigla je (tj. zadržala je) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio; i ljude, a nisu na vodi (tj. kod vode), a nema s njima (nema kod njih) vode." Pa je došao Ebu Bekjr, a poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, je stavljač (tj. stavio je) svoju glavu na moje stegno, već je (bio) zaspao. Pa je rekao: "Zadržala si poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio; i ljude, a nisu na vodi, a nema s njima (kod njih) vode." Pa je rekla Aiša: Pa je korio mene Ebu Bekjr; i rekao je (u tom karanju ono) što je htio (tj. dao, dozvolio) Allah da rekne. I počeo je (da) udara mene svojom rukom u moju slabinu (u moj bok), pa nije sprečilo mene od pomicanja (zbog udaraca ništa drugo) osim mjesto poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, na mome stegnu. Pa je ustao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, kada je osvanuo, na (stanju) bez vode, pa je spustio (objavio) Allah (od Kur'ana onaj) odlomak čišćenja zemljom, pa su se (ljudi) očistili zemljom (pred molitvu). Pa je rekao Usejd, sin Hudajra: Nije ova (blagodat, sreća) prva vaša blagodat, (sreća, tj. zbog vas je još mnogo drugih pogodnosti i blagodati dolazilo), o rode Ebu Bekjra. Rekla je (dalje Aiša): Pa smo uzbunili (tj. podigli onu) devu koja (je bila ta što) sam ja bila na njoj, pa smo pogodili (tj. našli, pronašli) đerdan pod njom (pod devom).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Sinana, rekao je: pričao nam je Hušejm - H - Rekao je (Buharija): A pričao mi je Seid, sin Nadra, rekao je: izvijestio nas je Hušejm, rekao je: izvijestio nas je Sejar, rekao je: pričao

nam je Jezid Siromašni, rekao je: izvijestio nas je Džabir, sin Abdullaha, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Darovalo mi se pet (odlika takvih što) se nije darovao njima (ni) jedan (od vjerovijesnika) prije mene: pomogao sam se strahom (na razdaljinu) putovanja mjesec (dana); i učinila se meni zemlja bogomoljom (džamijom) i čistom (čistećom), pa koji čovjek od moje sljedbe (dođe u takvo stanje da) ga stigne molitva (tj. da ga zatekne vrijeme molitve izvan bogomolje), pa neka klanja (ondje gdje se našao); i dozvolili su se meni (ratni) plijenovi (da se mogu koristiti), a nisu se dozvolili nijednom (vjerovijesniku) prije mene; i darovalo mi se zagovaranje (zauzimanje za griješnike na Sudnjem danu pred Allahom dž.š.); i slaše se vjerovijesnik k svome narodu osobito (samo), a ja sam se poslao (tj. a ja sam poslan) k ljudima općenito (svima)."

GLAVA:

Kada nije našao (čovjek) vode, a ni zemlje (prašine).

PRIČAO NAM JE Zekerija, sin Jahja-a, rekao je: pričao nam je Abdullah, sin Numejra, rekao je: pričao nam je Hišam, sin Urveta, od svoga oca, od Aiše da je ona pozajmila (potražila u naruč, na poslugu) od Esme (jednu) ogrlicu, pa je propala (nestala ta ogrlica, izgubila se), pa je poslao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (jednog) čovjeka pa ju je našao.

Pa je stigla njih molitva, a nije (bila) s njima voda, pa su klanjali (bez ikakvog čišćenja). Pa su se potužili (na) to k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa (je) spustio Allah odlomak čišćenja zemljom. Pa je rekao Usejd, sin Hudajra, Aiši: "Platio ti Allah dobrom, pa tako mi Allaha nije snašla tebe (nijedna) stvar (što) je ti mrziš (koja ti je neugodna, a da je prošla drukčije) osim (tako da) je učinio Allah to za te i za muslimane u njoj (u toj stvari veliko) dobro."

(O tom da li čovjek klanjati kada nema ni vode da se očisti ni zemlje, prašine da uzme tejemum među islamskim pravnicima čak istog mezheba postoje razna mišljenja i stanovišta. Ovdje će se izložiti četiri: 1. klanjaće i ponoviće to klanjanje kad mu se pruži prva prilika da se očisti. 2. Ne treba klanjati, a lijepo je da klanja; a treba naknadno klanjati one molitve koje su mu prošle dok nije imao vode ni zemlje. 3. Zabranjeno mu je klanjati i treba ponoviti klanjanje ako je klanjao bez ikakvog čišćenja. 4. Treba klanjati, a ne treba ponovno toga istog klanjanja klanjati kada mu se pruži prilika da se očisti. Maliku se pripisuje stanovište da neće ni klanjati, a neće ni naklanjavati u tome stanju propuštene molitve. Slična protivrječnost je i u odnosu na zatvorenike i teške bolesnike koji su nepokretni i bez posluge.)

GLAVA

čišćenja zemljom u prisutnosti (kod kuće, tj. kada se nije na putovanju) kada nije našao vode, a bojao se promašenja, promašaja (isteknuća vremena) molitve.

A s njime (tj. A njega, tj. ovo mišljenje) je rekao Ata'. A rekao je Hasan o (takvom) bolesniku (što) je kod njega voda, a ne nađe ko će je dodati, (da) će se očistiti zemljom. A pošao je Ibnu Umer iz svoje zemlje (njive) u Džurufu (mjestu kod Medine prema Siriji), pa je prispjela popodnevna molitva (ikindija) u zatvaralištu (ili: staji, štali, toru) ovaca, pa je klanjao (uzevši tejemum), zatim je unišao (u) Medinu, a sunce je (bilo još) uzdignuto (tj. visoko iznad tačke zalaza), pa nije ponovio (ikindije-popodnevnog klanjanja toga dana).

PRIČAO JE NAMA Jahja, sin Bukjejra, rekao je: pričao nam je Lejs od Džafera, sina Rebi'ata, od A'redža, rekao je: čuo sam Umejra, slobodnjaka Ibnu Abasova, rekao je:Došao sam (ili: Pošao sam) ja i Abdullah, sin Jesara, slobodnjak Mejmunete, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (tako) da smo unišli Ebu Džehmu, sinu Harisa sina Simeta, Ensarijeviću. Pa je rekao Ebu Džehm:

Pošao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, od strane (od pravca) Bi'ru Džemela (mjesta u blizini Medine), pa ga je sreo (jedan) čovjek pa ga je pozdravio, pa nije odvratio (pozdrava) njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (i) čak je došao (nekom tamošnjem) zidu pa je potrao svoje lice i svoje dvije ruke, zatim je odvratio njemu pozdrav.

GLAVA:

Čistač zemljom (tj. Onaj koji se čisti zemljom) da li puše (duše iz usta) u njih dvije (tj. u svoje ruke kad je njima dotakao površinu zemlje)?

PRIČAO NAM JE Adem, rekao je: pričao nam je Šu'bete, rekao je: pričao nam je Hakjem od Zera, od Seida, sina Abdurahmana sina Ebza-a, od njegova oca, rekao je:

Došao je (jedan) čovjek k Umeru, sinu Hataba, pa je: Ja sam se onečistio pa nisam pogodio (tj. pa nisam našao) vodu. Pa je rekao Amar, sin Jasira, za Umera, sina Hataba (tj. rekao je Amar Umeru, sinu Hataba): "Zar se ne sjećaš da smo zaista mi bili (zajedno) u (jednom) putovanju ja i ti. Pa što se tiče tebe, pa ti nisi klanjao (jer nismo imali vode da se očistimo); a što se tiče mene, pa ja sam se valjao (prevrćao se, zakoprcao se u prašini) pa sam klanjao." Pa sam to spomenuo Vjerovijesniku pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Dostajaše ti (tj. Bijaše ti dosta, Bilo bi ti dosta) samo ovako (da učiniš)." Pa je udario Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, svojim dvama dlanovima zemlju i puhnuo je u njih dva, zatim je potrao njima dvama svoje lice i svoje dvije šake.

(Riječ "keffun" znači i dlan i šaka, ruka od vrha prsta do zglavaka.)

GLAVA:

Čišćenje zemljom je (propisano samo) za lice i šake.

PRIČAO NAM JE Hadžadž, rekao je: izvijestio nas je Šu'bete od Hakjema, od Zera, od Seida, sina Abdurahmana sina Ebza-a, od njegova oca: rekao je Amar ovo (što je navedeno u vezi načina uzimanja tejemuma-čišćenja zemljom bez one priče o putovanju sa Umerom).

I udario je Šu'bete (to priča Hadžadž) svojim dvjema rukama zemlju, zatim je približio njih dvije svojim ustima (kao da hoće da puhne u njih; ili nagovještavajući da puše u njih), zatim je potrao svoje lice i svoje šake dvije. A rekao je Nadr: izvijestio nas je Šu'bete od Hakjema, rekao je: čuo sam Zera (da) govori (tj. priča) od sina Abdurahmana, sina Ebza-a; rekao je Hakjem, a već sam ga (ovaj hadis ili ovo pričanje Amara) od sina Abdurahmana, od njegova oca, rekao je: rekao je Amar: Lijepa (tj. čista) površina (zemlje, tj. prašine; a po nekima: čista zemljina površina makar i ne bilo na njoj prašine) je voda (za čišćenje, tj. ona je čistilo) muslimana, dostatna je njemu (kao zamjena) od (prave) vode.

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, rekao je: pričao nam je Šu'bete od Hakjema, od Zera, od sina Abdurahmana sina Ebza-a, od njegova oca da je on prisustvovao (kod) Umera, a rekao je njemu (Umeru) Amar:

Bili smo u (jednoj) četi (tj. u četovanju, u izviđanju), pa smo se onečistili. I rekao je (između ostalog): Pljunuo je u njih dva (tj. u dva dlana pokazujući da ih treba poslije udaranja po zemlji otresti od suvišne prašine kada se čisti zemljom).

("Buzak" i "busak" je pljuvanje, "tefl" je pljuvanje manjeg stepena; ili radnja i postupak sličan pljuvanju što bi se moglo nazvati i "pljucanje"; radnja i postupak slabije jačine od "tefla" je "nefs", a radnja slabije jačine od "nefsa" je "nefh".)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Kjesira, rekao je: izvijestio nas je Šu'bete od Hakjema, od Zera, od sina Abdurahmana, sina Ebza-a, od Abdurahmana, rekao je: rekao je Amar Umeru:

Valjao sam se (u prašini) pa sam došao Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Dosta ti je (da si potrao) lice i dvije šake."

PRIČAO NAM JE Muslim od Šu'beta, od Hakjema, od Zera, od sina Abdurahmana, sina Ebza-a, od Abdurahmana, rekao je:

Prisustvovao sam Umeru, pa mu je rekao Amar: ..... I tjerao je hadis (tj. i dalje je ispričao pomenuti hadis onako isto kao što je već navedeno).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, rekao je: pričao nam je Gunder rekao je: pričao nam je Šu'bete od Hakjema, od Zera, od sina Abdurahmana, sina Ebza-a, od njegova oca, rekao je: rekao je Amar:

Pa je udario Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, svojom rukom zemlju pa je potrao svoje lice i svoje dvije šake.

GLAVA:

Lijepa (tj. čista zemljina) površina je voda (za čišćenje, tj. čistilo) muslimana, (i) dosta mu je (pri nedostatku potrebne količine) od vode.

A rekao je Hasan: Dostatan (Dosta) je njemu (muslimanu) tejemum (sve dotle) dok nije proizveo (nešto što mu je pokvarilo tejemum).

(Hoće da se kaže da se jednim tejemumom može klanjati više namaza-molitava, ako se ne desi nešto što poništi i pokvari tejemum - čišćenje zemljom, kao i kod abdesta - čišćenja vodom. To je stanovište hanefita, hanefija. Šafi'iti, malikiti i hanbeliti su stanovišta da za svaki fard - obaveznu molitvu treba izvršiti novo čišćenje zemljom - posebni, novi tejemum. I u načinu uzimanja tejemuma stanovišta su različita. Spomenućemo samo to da hanefiti-hanefije, šafi'iti-šafije i malikiti-malikije kažu da se treba potrati lice i ruke do laktova s tom razlikom kod malikita ili malikija, što oni kažu da je ruke obavezno potrati do iza šake, do zglavaka, a do laktova ako sam od sebe hoće može, a ne mora. Hanbeliti ili hanbelije kažu da je obavezno ruke potrati samo do ručnoga zgloba, do mjesta na ruci gdje stoji narukvica, grivna, belenzuke. Velika je protivrječnost u vezi broja udaraca, doticanja rukama po zemlji. To protivrječje neće se ovdje navoditi.) A predvodio je Ibnu Abas (tj. bio je imam - predvodnik u molitvi pri zajedničkom klanjanju sa ljudima koji su se očistili vodom), a on je (onaj) koji se očistio zemljom (tj. Ibnu Abas je uzeo tejemum i bio je imam onima koji su bili sa abdestom). A rekao je Jahja, sin Seida: Nema štete (Nema grijeha) sa molitvom na slanači (slatini, slanoj zemlji na kojoj gotovo ništa ne raste niti niče) i (sa) čišćenjem njom (tj. i nema štete ni grijeha da uzme tejemum - ako se čisti takvom zemljom). ("Sebhatun" i "sebehatun" je slana zemlja, slanača, slatina na kojoj gotovo ništa ne raste niti niče, pa se zbog toga ne ore niti se uopće na njoj išta uzgaja. Te riječi znače i zemlju iz koje curi voda, ali to je opet zemlja i tlo slano, neplodno i bez blata. Te riječi ne znače blatno tlo kao što neki misle i govore; tako naglašava Ajnija.)

PRIČAO NAM JE Museded, rekao je: pričao mi je Jahja, sin Seida, rekao je: pričao nam je Avf, rekao je: pričao nam je Ebu Redža' od 'Imrana, rekao je:

Bili smo u (jednom) putovanju sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, i zaista mi smo putovali noću (po noći). Čak kada smo bili u

koncu (u zadnjem dijelu) noći, pali smo (jakim) padanjem (u san, tj. pali smo po zemlji da se odmorimo pa smo brzo pospali jakim snom), a nema padanja, slađeg kod putnika od njega (od onoga u zadnjem dijelu noći). Pa nas nije probudilo (ništa drugo) osim žega (vrućina) sunca. A prvi ko se probudio bio je omsica (taj-i-taj), zatim omsica, zatim omsica - imenovao ih je Ebu Redža' pa je zaboravio Avf (njihova imena) - zatim Umer, sin Hataba, četvrti (se probudio). A bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u takvom položaju da) kada je spavao, nije se budio (tj. nije buđen, nije ga htio niko da budi tako) da je on (ostavljen da) se probudi, budi (sam) jer zaista mi ne znamo šta se događa njemu u njegovu, njegovom snu. Pa pošto se probudio Umer i vidio šta je pogodilo ljude, a bio je čovjek snažan (jak), pa je veličao (Allaha, tj. uzviknuo je: Allahu ekjber - Allah je veći od svega) i digao je svoj glas sa veličanjem (sa tekjbirom), pa je neprestano veličao i dizao svoj glas sa veličanjem dok se probudio (ili: tako da se probudio) njegovim glasom Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Pa pošto se probudio, potužili su se k njemu (na događaj, na slučaj) koji je pogodio njih (tj. na slučaj što ih je mašila molitva zore - sabah i što nemaju vode). Rekao je: "Nema štete!" ili "Ne šteti (Ne škodi)!" (Sumnja je od Avfa o tome da li je rečeno "Nema štete!" ili "Ne šteti!", a to je Allahov poslanik a.s. rekao da ih utješi od žalosti za propuštenim klanjanjem na vrijeme. Zatim je rekao:) "Prtljajte (tj. pođite, idite, selite se sa ovoga mjesta)!" Pa je poprtljao (tj. krenuo Vjerovijesnik a.s. sa njima sa toga mjesta) pa je išao ne (tako) daleko, zatim je odsjeo pa je pozvao (da se donese) voda (za čišćenje) pa se očistio (uzeo abdest). I pozvalo se sa molitvom (tj. na molitvu) pa je klanjao sa ljudima. Pa pošto je otišao (vratio se) od svoje molitve, kadli (se) on (sretne, susretne) sa odstranjenim (usamljenim jednim) čovjekom (koji) nije klanjao sa narodom (sa ljudima). Rekao je: "Šta te je omelo (spriječilo), o omsica (o ti), da klanjaš sa narodom?" Rekao je: "Pogodila me nečistoća (neokupanost), a nema vode." Rekao je: "Na tebe (je dužnost da se poslužiš) sa površinom (zemlje, ili: Drži se površine!) pa ona ti je dostatna (dosta)." Zatim je išao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa su se požalili (potužili) k njemu ljudi od žeđi (na žeđ). Pa je odsjeo pa je pozvao omsicu, imenovaše ga Ebu Redža' (a) zaboravio ga je Avf, i pozvao je Aliju pa je rekao: "Otiđite (Idite) vas dva, pa potražite vas dva vodu." Pa su otišli njih dva pa su susrela njih dva (jednu) ženu među dva (kožna) poveća suda (za vodu, među dvije velike mješine za vodu); ili dvije (posude) krovnjače (tj. svaka je građena od dvije kože, dva mijeha tako da se na krovu - vrhu jedne kože, jednog mijeha nalazi druga koža, drugi mijeh, a to bi onda značilo: mješina na sprat. Te obje vrste posuda "mezadetun" i "setihatun", Avf sumnja koji je izraz upotrebljen, posude su te bile pune) od vode (i žena je među njima sjedila) na svojoj devi (kamili jašući). Pa su njih dva rekli njoj: "Gdje je voda?" Rekla je: "Moje susretanje (tj. Vrijeme moga viđenja) sa vodom je (bilo) jučer (tačno u) ovaj čas, a naši ljudi su ostavljači iza sebe (žene i terete, tj. izašli su i otišli su nekud, a ostavili su iza sebe žene)." Rekli su njih dva: "Otiđi (tj. Idi) tada!" Rekla je: "Ka, gdje (tj. Kuda, kamo)?" Rekli su njih dva: "Ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio." Rekla je: "Koji (je ono lice što) se rekne njemu prevjerac?" (tj. Je li to onaj što mu govore prevjerac - ličnost koja izađe, pređe iz jedne vjere u drugu?) Rekli su njih dva: "On je (onaj na) kojega ti misliš, pa idi." Pa su njih dva doveli nju k

Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, i ispričali su njih dva njemu razgovor. Rekao je (Imran, sin Husajnov): Pa su je spustili sa njezine deve, i pozvao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (da se donese jedna) posuda, pa je nalio u nju iz usta (tj. iz gornjih otvora) dvije povećane mješine; ili dvije krovnjače (mješine na sprat), i (onda) je svezao (podvezao) usta njih dviju (mješina), a pustio (otvorio) je slavine (donje otvore na mješinama) i povikalo se u (tj. među) ljudima: "Napajajte (stoku), i napajajte se (vi)!" Pa je napojio (druge ljude i stoku onaj) ko je pojio (napajao), i napojio se je ko je htio. I bio je kraj (konac svega) toga da je dao (darovao onome) koji je (imao slučaj da) je pogodila njega nečistoća (darovao, dao mu je Vjerovijesnik a.s. jednu) posudu od vode. Rekao je: "Otiđi, pa je izlij na sebe!" A ona (žena) je stajačica (tj. A ona je stajala i) gleda k (onome) šta se čini sa njezinom vodom. I tako mi zakletve Allaha (tj. I kunem se Allahom) zaista se već iščupalo (odstranilo) od nje, a ono zaista se pričinjalo (činilo se) nama da je ona (mješina) napunjenija (doslovno: žešća; ili čvršća napunjenošću, a to znači: punija) od nje kada je počeo u nju (da dira, tj. da je otvara). Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Sakupite joj (štogod)!" Pa su sakupili njoj (štošta) između datula, i brašna i prekrupe, dok su joj sakupili hrane, pa su je stavili u (jednu) haljinku. I natovarili su nju (ženu) na njezinu devu i stavili su (tu) haljinku pred nju. Rekao je (Allahov poslanik a.s.) njoj: "Znaš nismo mi okrnjili od tvoje vode ništa, ali (tj. nego) je Allah, On je (onaj) koji je napojio nas." Pa je došla svojoj porodici, a već se (bila) zadržala od njih (više nego obično). Rekli su (joj): "šta te je zadržalo, o omsico (o ženo)?" Rekla je: "Čudo (Čudan događaj)! Susrela su me dva čovjeka pa su odvela njih dva mene k (onome) koji je (taj što) se kaže (govori) njemu prevjerac, pa je učinio tako i tako (to i to). Pa tako mi Allaha zaista on je najčudotvorniji čovjek (tj. najveći čarobnjak) između ove (tj. ovoga) i ove (i ovoga), i (pri tome) je rekla (tj. pokazala je) sa svoja dva prsta: srednjim i kažiprstom pa je podigla njih dva k nebu misli (tj. misleći sa riječima "između ove i ove" na) nebo i zemlju (tj. on je najveći čarobnjak od ove - nebeske visine - do ove - zemlje, ukratko od neba do zemlje), ili je on zaista poslanik Allaha uistinu." Pa muslimani poslije toga napadoše (navaljivaše na svakog) ko (se nalazio) okolo nje od idolopoklonika, a ne pogađaše (odsječeno) selo koje je (bilo to selo što je) ona iz njega. Pa je rekla (jednoga) dana svome narodu: "Ne vidim da će ovaj narod (ovi ljudi, tj. muslimani) ostaviti vas namjerno (hotimično, svjesno), pa da li vi (imate želju da pređete) u islam?" Pa su se pokorili njoj pa su unišli u islam (tj. pa su primili islam).

Rekao je Ebu Abdullah (Buharija): "Sabe'e" - "prevjerio se je" (ta riječ znači): izašao je iz (jedne) vjere k (nekoj drugoj, ili nečemu drugom) osim nje. A rekao je Ebul-Alijeti: "Essabi'ine" (ta riječ koja se nalazi u Kur'anu) je grupa (sekta) od kršćana (ili Biblijaca što) čitaju Zebur (Psalme).

(Cilj Buharije je, kažu, u ovome obrazloženju da pokaže razliku između značenja riječi iz Kur'ana "essabi'une" i riječi "essabi'u" koja je upotrebljena u ovom hadisu. Muhameda a.s. su nazivali prevjericom jer je napustio idolopokloničku vjeru plemena Kurejš i unišao u islamsku vjeru koja mu je objavljena od Allaha dž.š.)

GLAVA:

Kada se boji nečist (neokupan čovjek u odnosu) na svoju osobu (od) bolesti ili smrti, ili se boji (od) žeđi, očistiće se zemljom.

A spominje se da je Amr, sin Asa, onečistio se u (jednoj) hladnoj noći, pa se očistio zemljom i proučio je: "I ne ubijajte vaših (svojih) osoba. Zaista Allah je (s) vama milostiv." Pa se spomenulo (ovo) Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa nije korio (njega).

PRIČAO NAM JE Bišr, sin Halida, rekao je: pričao nam je Muhamed, on je Gunder, od Šu'beta, od Sulejmana, od Ebu Vaila, rekao je: rekao je Ebu Musa Abdullahu, sinu Mesuda,:

Kada nije našao vode (neokupan čovjek), neće klanjati. Rekao je Abdullah: Da sam olakšao (Da sam dozvolio) njima u ovom (slučaju to, tj. kada su nečisti, neokupani, da klanjaju uzevši tejemum - očistivši se zemljom, prašinom), bio (bi neko), kada je našao (tj. osjetio) jedan (od) njih hladnoću (studen, zimu), rekao ovako (tj. bio bi rekao da se može poslužiti čišćenjem zemljom pa klanjati. Ovo je smisao riječi koje će sada doći, a koje je izrekao Ebu Musa da protumači navedene Abdullahove riječi.). Namjeravao je (mislio je Abdullah da rekne): Uzeo bi tejemum (očistio bi se zemljom) i klanjao bi (i onaj ko bi osjetio studen, hladnoću ako bi se dala olakšica, ako bi se dozvolilo da neokupan uzme tejemum i da klanja. Iz ovoga se može vidjeti, zaključiti da je i Abdullah, sin Mesuda, bio stanovišta da tejemum može zamjeniti samo abdest, a ne kupanje, pa neokupan čovjek neće klanjati dok god ne dobije vode i ne okupa se.). I rekao je (Ebu Musa): rekao sam (Abdullahu): Pa gdje je govor Ammara Umeru (iz kojeg se vidi da) tejemum - čišćenje zemljom može zamjeniti i kupanje u nuždi? Rekao je (Abdullah, sin Mes'uda): Ja zaista nisam vidio Umera (da) se zadovoljio sa govorom Ammara.

PRIČAO NAM JE Umer, sin Hafsa, rekao je: pričao nam je moj otac od Ameša, rekao je: čuo sam Šekika, sina Selemeta, rekao je: bio sam kod Abdullaha i Ebu Musa-a, pa je rekao njemu (Abdullahu) Ebu Musa:

Da li vidiš, o Ebu Abdurahmane, kada se onečistio (čovjek) pa nije našao vode, kako će napraviti? (šta da radi?) Pa je rekao Abdullah: Neće klanjati dok (ne) nađe vodu. Pa je rekao Ebu Musa: Pa kako praviš (tj. Kako ćeš postupiti) sa govorom Amra kada je rekao njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Dostajaše ti (Dosta ti je).....". Rekao je: Zar nisi vidio Umera (da) se nije zadovoljio s time? Pa je rekao Ebu Musa: Pa pusti nas od govora Amara, kako ćeš napraviti (protumačiti, postupiti) sa ovim ajetom (odlomkom Kur'ana)? (Radi se o ajetu u kojem se govori o tejemumu.) Pa nije znao Abdullah šta (da) rekne. Pa je rekao (u obranu svoga stanovišta Abdullah ovo): Zaista da im mi olakšamo u ovom (Da im dozvolimo ovo), zaista bi skoro bilo (i to bi ubrzo nastupilo da) kada je studena jednom (od) njih voda da ostavi nju i (da) se očisti zemljom. Pa sam rekao Šekiku: Pa mrzio je (tj. nije volio, nije odobravao tejemuma kao zamjenu za kupanje) Abdullah samo zbog ovoga (tj. zbog bojazni da bi

mogao da se počne uzimati tejemum i u slučaju obične hladnoće od vode). Rekao je: Da.

GLAVA

čišćenja zemljom (jednim) udaranjem (po zemlji rukama).

PRIČAO NAM JE Muhamed, rekao je: izvijestio nas Ebu Muavijete od 'Ameša, od Šekika, rekao je: Bio sam sjedač (tj. Sjedio sam) sa Abdullahom i Ebu Musa-om Eš'arijom, pa je rekao njemu Ebu Musa:

Da se zaista (jedan) čovjek onečisti pa ne nađe vode (jedan cijeli) mjesec (dana), zar ne bi (trebao da) se očisti zemljom i klanja? Pa kako pravite (činite) sa ovim ajetom u poglavlju (Kur'ana koje se naziva) El-Maidetu (u prevodu: Sto za objed, Sofra) ".... pa niste našli vodu, pa namjerite (upravite se, obratite se) lijepoj (čistoj) površini (zemlje)...."? Pa je rekao Abdullah: Da se olakša (Da se dozvoli) njima u ovom (velika sloboda), zaista bi oni skoro (brzo), kada je njima hladna voda, (i u tom slučaju) da se upravljaju (da namjeravaju, da se obraćaju) površini. Rekao sam: I vi mrzite (ne odobravate) ovo samo zbog ovoga!? Rekao je: Da. Pa je rekao Ebu Musa: Zar nisi čuo govor Amara Umeru: poslao je mene poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednoj) potrebi (tj. zbog jedne potrebe), pa sam se onečistio, pa nisam našao vodu, pa sam se prevrćao u površini (tj. u prašini zemljine površine) kao što se prevrće (jahaća) životinja. Pa sam spomenuo to Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: Dostajaše ti (Bijaše ti dosta, tj. Dosta ti je) samo da napraviš (uradiš) ovako: pa je udario svojihm dlanom (jednim) udaranjem na zemlju (po zemlji), zatim je otresao nju (tj. njega, dlan, jer je ženskog roda "dlan" u arapskom jeziku), zatim je potrao njime (udaranjem) leđa (tj. vanjski dio) svoga dlana (desnoga) svojim lijevim, ili leđa (tj. vanjski dio) svoga lijevoga (dlana) svojim dlanom (desnim), zatim je potrao njome (tj. njime, dlanom, ili tim jednim udaranjem po zemlji kako neki tumače) svoje lice. Pa je rekao Abdullah: Zar nisi vidio Umera (da) se nije zadovoljio sa govorom Amara? A počeo je (tj. A dodao je pričajući ovo) Ja'la od 'Ameša, od Šekika, rekao je: Bio sam sa Abdullahom i Ebu Musa-om, pa je rekao Ebu Musa: Zar nisi čuo govor Amara Umeru: Zaista je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, poslao mene, ja i ti (smo bili zajedno, tj. poslao je mene i tebe), pa sam se ja onečistio, pa sam se ja valjao u (po) površini (zemlje). Pa smo došli poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa smo izvijestili njega, pa je rekao: "Dostajaše ti (Dosta ti je; Bijaše ti dosta, dovoljno) samo ovako (da učiniš)", i potrao je svoje lice i svoje dvije šake jedanput (tj. poslužívši se jednim udaranjem po zemlji dlanovima).

GLAVA.

PRIČAO NAM JE Abdan, rekao je: izvijestio nas je Abdullah, rekao je: izvijestio nas je Avf od Ebu Redža-a, rekao je: pričao nam je 'Imran, sin Husajna, Huzaijević da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, vidio (jednog) čovjeka odstranjenog (osamljenog), nije klanjao u narodu (sa narodom), pa je rekao:

"O omsica (O ti), šta je sprečilo tebe da klanjaš u narodu (sa narodom)?" Pa je rekao: "O poslaniče Allaha, pogodila je mene nečistoća, a nema vode." Rekao je: "Na tebe (u tom slučaju pala je dužnost da se poslužiš) sa površinom (ili: Drži se površine), pa ona je zaista dosta (dovoljna) tebi."